

Enes Ulusoy

22-03-2023

3 minuten

Wat is het oordeel van gemengde bijeenkomsten?

Het is niet toegestaan voor de moslims om deel te nemen aan gemengde bijeenkomsten waar mannen hun blikken niet neerslaan en waar vrouwen niet gekleed zijn volgens de islamitische voorschriften en zich niet gedragen volgens de regels van de islamitische wetgeving. Hieronder volgt een aantal bewijzen uit de Koran, Sunna en de jurisprudentie.

Allah ﷻ openbaart in de Koran wat neerkomt op:

“O jullie die geloven, ga de huizen van de profeet niet binnen, behalve als jullie toestemming is gegeven (met een uitnodiging om binnen te komen) voor een maaltijd (en betreedt in dat geval) niet (zo vroeg dat) jullie wachten op de bereiding daarvan. Maar als jullie zijn uitgenodigd, ga dan naar binnen, en als jullie de maaltijd genuttigd hebben, vertrek dan en (blijf) niet praten (met elkaar). Waarlijk dat (verblijf), hindert de profeet en hij wordt door jullie in verlegenheid gebracht. Maar Allah laat (de verkondiging van) de Waarheid niet. **En als jullie (de vrouwen) om iets vragen, vraag dan vanuit de achterkant van een afscheiding, dat is zuiverder voor jullie harten en voor hun harten.** En jullie mogen de boodschapper van Allah niet kwetsen en jullie mogen nooit na hem zijn vrouwen huwen. Waarlijk! Dat is een grote zonde bij Allah.”¹

Imam al-Tabari (gest. in 310 AH) schreef het volgende over het dikgedrukte gedeelte van het bovengenoemde vers: “Als jullie de vrouwen van de boodschapper van Allah ﷻ of de vrouwen van de gelovigen die niet jullie vrouwen zijn om iets vragen, doe dat dan vanuit de achterkant van een afscheiding, vanuit de achterkant van een scherm dat tussen jullie en tussen de vrouwen zit... Dat jullie de vrouwen om iets vragen wanneer jullie dat vragen vanuit de achterkant van een afscheiding is zuiverder voor jullie harten en voor de harten van de vrouwen. *(Zuiverder van wat?)* Zuiverder van de consequenties van de blik (die teweeggebracht worden) in de harten welke verschijnen in de borsten van de mannen door de

¹ Koran, 33:53. De weergave van de betekenis is gedaan op basis van *tafsīr al-jalālayn*.

schoonheid van de vrouwen en andersom. Ook is dit beter zodat de satan geen mogelijkheid vindt tegen jullie (om jullie te misleiden).”²

Imam al-Mawardi (gest. in 450 AH) schreef het volgende over het dikgedrukte gedeelte van het bovengenoemde vers: “(Met dit vers) zijn de vrouwen van de profeet en de overige vrouwen opgedragen met bedekking tegen de blikken van de mannen. De mannen zijn opgedragen met het neerslaan van hun ogen van de vrouwen.”³

Imam al-Qushayri (gest. in 465 AH) schreef het volgende over het dikgedrukte gedeelte van het bovengenoemde vers: “Hij ﷺ heeft hen (met dit bevel) verplaatst van de gewende gewoonte naar de islamitische regel en de verplichte aanbidding. Hij ﷺ heeft (met dit vers) verduidelijkt dat mensen (feilbare) mensen zijn, al zijn ze van de sahaba.”⁴

Uitleg: Het klopt dat het vers is geopenbaard over de vrouwen van de geliefde profeet ﷺ, maar de moslimjuristen hebben de regels die voortvloeien uit het vers ook in acht genomen voor de overige vrouwen op basis van de analogie (*al-qiyās*). Als de regels van segregatie en afscheiding zelfs van toepassing zijn voor de metgezellen en de vrouwen van de profeet ﷺ, dan is het eerder van toepassing voor de overige moslims, in het bijzonder voor de hedendaagse moslims die in een verdorven en zedeloos tijdperk leven. Gebruik je verstand en Allah ﷻ zal je rechtleiden!

Imam al-‘Izz ibn ‘Abdissalam (gest. in 660 AH) schreef het volgende over het dikgedrukte gedeelte van het bovengenoemde vers: “(Met dit vers) zijn de vrouwen van de profeet en de overige vrouwen opgedragen met de bedekking.”⁵

Imam al-Qurtubi (gest. in 671 AH) schreef het volgende over het dikgedrukte gedeelte van het bovengenoemde vers: “... en hieronder (dus het bevel om vanuit de achterkant van een afscheiding te vragen) vallen alle vrouwen met de (indirecte) betekenis (van het vers) en met wat de beginselen van de islamitische wetgeving behelzen (zoals) dat de vrouw in haar geheel

² Zie *jāmi’ al-bayān fī tafsīr al-qur’ān* van Imam Ibn al-Jarir al-Tabari.

³ Zie *al-nukat wa al-‘uyūn* van Imam al-Mawardi.

⁴ Zie *laṭā’if al-ishārāt* van Imam al-Qushayri.

⁵ Zie *tafsīr al-qur’ān* van Imam al-‘Izz ibn ‘Abdissalam.

'awra (privé) is: haar lichaam, haar stem, zoals al is besproken. Het is niet toegestaan om (iets) daarvan te onthullen, behalve wegens een (noodzakelijke) behoefte, zoals getuigenis, of een ziekte op haar lichaam (om te laten zien aan de arts), of een vraag aan haar over (een vraagstuk) dat zich voordoet en het antwoord is bij haar aanwezig.”⁶

Allah ﷻ openbaart in de Koran over het verhaal van de profeet Musa en de dochters van de profeet Shu'ayb het volgende dat neerkomt op:

“En toen hij bij het water (een put) van Madyan aankwam, trof hij daar een groep mannen die drenkten (hun vee), en buiten hen trof hij twee vrouwen (dus de twee dochters van profeet Shu'ayb) die (hun vee) tegenhielden (van het water). Hij (dus de profeet Musa) zei (tegen de twee vrouwen): “Wat is er met jullie (dat jullie je vee niet drinken)?” Zij zeiden: “Wij kunnen (ons vee) niet drinken totdat de herders (met hun vee) weggaan. En onze vader is een erg oude man (die niet in staat is om het vee te drinken).” Dus drenkte hij (hun kudde) voor hen, toen keerde hij terug naar de schaduw en zei: “Mijn Heer! Waarlijk ik ben behoeftig aan al het goede wat U mij geeft!” **Toen kwam één van de twee vrouwen verlegen naar hem toe lopen**, (terwijl ze haar mouwen op haar gezicht plaatste uit zedigheid). Zij zei: “Waarlijk, mijn vader roept u zodat hij u kan belonen voor het drinken (van ons vee) voor ons.” Toen hij (dus de profeet Musa) tot hem kwam en hem het verhaal vertelde, zei hij (dus de profeet Shu'ayb): “Vrees niet. Jij bent ontsnapt van het volk dat onrechtvaardig is.”⁷

De gezegende metgezel 'Omar ibn al-Khattab heeft het dikgedrukte gedeelte van het bovenstaande vers uitgelegd met dat de vrouw erg zedig en kuis was en daardoor haar gezicht zelfs probeerde te bedekken toen ze tegen de profeet Musa sprak. Bovendien hebben sommige geleerden toegevoegd dat ze uit zedigheid op afstand sprak met de profeet Musa zonder dat ze in zijn nabije buurt kwam. Ook zei de profeet Musa tegen haar dat ze achter

⁶ Zie *al-jāmi' li 'ahkām al-qur'ān* van Imam al-Qurtubi.

⁷ Koran, 28:23-25. De weergave van de betekenis is gedaan op basis van *tafsīr al-jalālayn*.

moest lopen toen ze naar de profeet Shu'ayb gingen.⁸ Er is gezegd dat ze schaamde, omdat de profeet Musa geen *mahram*⁹ was voor haar.¹⁰

Imam al-Alusi (gest. in 1270 AH) schreef het volgende over het dikgedrukte gedeelte van het bovengenoemde vers: “De onbepaaldheid van (het woord) *istihyā'* (zedigheid) is om (te duiden op) de intensiviteit (ervan). Daarom is gezegd: Ze kwam zeer zedig, dus met ernstige zedigheid.”¹¹

Uitleg: De profeten en hun metgezellen zijn ons voorbeeld. In dit vers zit een keurig exemplaar voor de moslimvrouw. Ze dient zich niet te mengen in de mannen en dient ongemakkelijk en zeer zedig te zijn in het bijzijn van mannen. Bovendien dient ze niet op te vallen en dient ze haar schoonheid te verbergen als er vreemde mannen zijn. Ze dient niet te lopen in het zicht van de mannen en dient haar kuisheid te beschermen, zoals dat de man zijn ogen dient neer te slaan en zijn kuisheid dient te beschermen.

De geliefde profeet Mohammed ﷺ heeft zelfs in de meest heilige plek de moslims opgedragen om rekening te houden met seksesegregatie en om niet in elkaars gezichtsveld te komen. Hij ﷺ zei namelijk: “De beste der rijen van de mannen is de eerste ervan en de slechtste ervan is de laatste ervan. De beste der rijen van de vrouwen is de laatste ervan en de slechtste is de eerste ervan.”¹²

Imam al-Nawawi (gest. in 676 AH) schreef in de uitleg van de bovengenoemde hadith het volgende: “Wat betreft de rijen van de mannen, de beste ervan is altijd de eerste ervan. De slechtste ervan is altijd de laatste ervan. Wat betreft de rijen van de vrouwen, de betekenis van de hadith gaat over de rijen van de vrouwen die samen (in één ruimte) met de mannen bidden. Wat betreft het geval waarin ze niet samen (in één ruimte) met de mannen bidden, dan zijn zij ook zoals de mannen. De beste der rijen van de vrouwen is dan (in dat geval) de eerste ervan en de slechtste van de rijen is de laatste ervan. Met de slechtste rijen voor

⁸ Zie onder andere *jāmi' al-bayān fī tafsīr al-qur'ān* van Imam al-Tabari, *al-nukat wa al-'uyūn* van Imam al-Mawardi, *al-jāmi' li 'aḥkām al-qur'ān* van Imam al-Qurtubi, *ma'ālim al-tanzīl* van Imam al-Baghawi en *al-muḥarrar al-wajīz* van Imam Ibn al-'Atiyya.

⁹ Iemand waarmee een vrouw niet mag trouwen, zoals haar opa, vader, broer, zoon, etc.

¹⁰ Zie *laṭā'if al-ishārāt* van Imam al-Qushayri.

¹¹ Zie *rūḥ al-ma'ānī* van Imam al-Alusi.

¹² Zie *al-ṣaḥīḥ* van Imam al-Muslim, het boek van *al-ṣalāh* en het hoofdstuk over *taswiya al-ṣufūf*.

mannen en vrouwen wordt bedoeld de minste qua beloning en voortreffelijkheid en de verste qua religieuze gewenstheid. Met de beste rijen voor mannen en vrouwen wordt het tegenovergestelde bedoeld, (dus de meeste qua beloning, etc.). Hij ﷺ heeft de laatste der rijen van de vrouwen die in de aanwezigheid van de mannen bidden slechts voortreffelijk gemaakt, omdat de vrouwen dan verder verwijderd zijn van het mengen met de mannen en van het zicht van de mannen en het neigen van het hart tot de mannen bij het zien van hun bewegingen en het horen van hun woorden en dergelijke.”¹³

Imam Abu Dawud al-Tayalisi (gest. in 820 AH) heeft overgeleverd van ‘Abdullah ibn ‘Omar dat toen de boodschapper van Allah ﷺ de moskee had gebouwd een (aparte) deur liet maken voor de vrouwen. Hij ﷺ zei: “Laat niemand van de mannen van deze deur betreden!” Imam Nafi’ zei: “Ik had niet gezien dat ‘Abdullah ibn ‘Omar via die deur naar binnen ging en via die naar buiten ging.”¹⁴

Imam al-Bukhari (gest. in 256 AH) heeft overgeleverd van Umm Salama dat ze zei: “Wanneer de boodschapper van Allah de groet deed (om het gebed af te ronden), stonden de vrouwen op toen hij zijn groet afmaakte en hij bleef een poosje op zijn plek voordat hij opstond.” Imam al-Zuhri (die deze hadith overleverde) zei: “Onze mening is over dat verblijf van hem, en Allah ﷻ weet het beste, opdat de vrouwen weg konden gaan (uit de moskee) voordat er iemand hen inhaalt van de mensen die vertrekken.”¹⁵

De grote jurist van zijn tijd en de prominente hanafi geleerde Imam Ibn ‘Abidin (gest. in 1836 AD) schrijft in zijn gezaghebbende werk dat de getuigenis van iemand verwerpelijk wordt als hij deelneemt aan bijeenkomsten waar gezondigd wordt en waar de mannen en vrouwen gemengd zitten.¹⁶ Imam Abu Hanifa (gest. in 150 AH) heeft zelfs gezegd dat het niet is toegestaan voor jongedames om deel te nemen aan de dagelijkse vijfmaal gebeden in de moskee.¹⁷ De prominente maliki geleerde Imam Khalil ibn Ishaq (gest. in 767 AH) schreef

¹³ Zie *al-minhāj sharḥ ṣaḥīḥ al-muslim* van Imam al-Nawawi.

¹⁴ Zie *al-sunan* van Imam Abu Dawud al-Tayalisi.

¹⁵ Zie *al-ṣaḥīḥ* van Imam al-Bukhari, het boek van *al-adhān* en het hoofdstuk over *ṣalāh al-nisā’ khalf al-rijāl*.

¹⁶ Zie *hashiya* ibn ‘Abidin, vol. 9, p. 511 (het boek van *al-ḥaṣar wa al-ibāḥa*, het hoofdstuk van *al-libās*).

¹⁷ Zie *majma’ al-anhur* van de Ottomaanse jurist Shaykhizada, vol. 2, p. 412.

in zijn gezaghebbende werk dat de rechter een aparte dag moet plannen voor de rechtszaken van de vrouwen. Shaykh ‘Ilish al-Maliki (gest. in 1882 AD) schreef in zijn uitleg op dit werk dat de rechter dat moet doen, omdat het beter is voor de bedekking van de vrouw en om te voorkomen dat ze in eenzelfde bijeenkomst samen zitten met mannen.¹⁸ De bekende shafi’i geleerde Imam Abu Ishaq al-Shirazi (gest. in 476 AH) schreef dat het vrijdaggebed niet verplicht is voor de vrouw, omdat ze dan moet mengen met de mannen en dat is niet toegestaan.¹⁹ De bekende hambali geleerde Imam Ibn Qudama schreef: “De vrouw behoort niet tot degenen die aanwezig moeten zijn in de bijeenkomsten van mannen. Daarom is het collectieve gebed ook niet verplicht voor haar.”²⁰

¹⁸ Zie *minah al-jalil sharh mukhtasar al-khalil* van Shaykh ‘Ilish, vol. 8, p. 306.

¹⁹ Zie *al-muhadh-dhab ma’a al-majmū’*, vol. 4, p. 350.

²⁰ Zie *al-mughnī*, vol. 3, p. 216.